

Fietsparkeerdruk Stationseiland – oktober 2008

Daniël van Motman
Aart Breedts Bruijn
Amsterdam, 19 januari 2009

1 Inleiding

Gezien de grote fietsparkeerproblematiek heeft DIVV een onderzoek laten uitvoeren naar de huidige fietsparkeerdruk in de openbare ruimte rondom het Centraal Station.

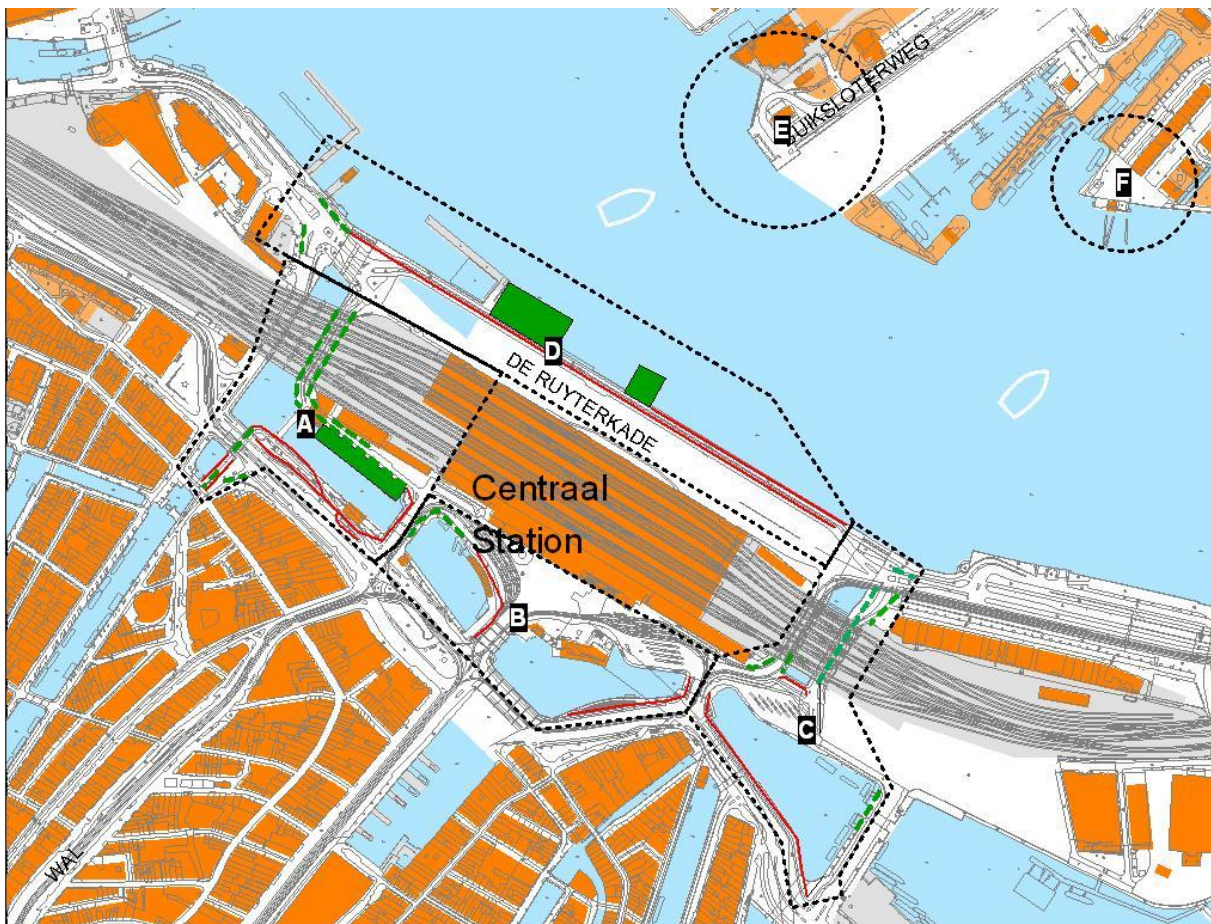
Van maandag 6 tot en met zaterdag 11 oktober zijn er tellingen verricht rond het Centraal Station. Alle locaties rondom het Centraal Station zijn meegenomen, zowel aan de noord- als aan de zuidzijde en aan de noordzijde van het IJ op twee locaties. Bij de tellingen zijn zowel in- als buiten de rekken geplaatste fietsen meegenomen. Daarbij is ook gelet op de vraag of de fiets in de rekken stond, buiten de rekken maar op een geoorloofde locatie of op een plek waar parkeren verboden is. De bewaakte stallingen zijn niet meegenomen in de tellingen.

De tellingen zijn doordeweeks op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag uitgevoerd van 09:30 tot 11:30. Op maandagavond zijn er verder nog tellingen uitgevoerd van 19:30 – 21:30. Daarnaast zijn er vrijdagochtend van 01:00 – 03:00 en op zaterdag van 11:00 – 13:00 tellingen gehouden.

Dienst Stadstoezicht heeft in de maanden augustus en september 2008 een handhavingsactie uitgevoerd op de fietsflat voor het Centraal Station. Hierbij zijn foutief- en/of te lang gestalde fietsen verwijderd. Deze handhavingsactie is in dit rapport meegenomen.

2 Algemeen beeld

Figuur 1 geeft een overzicht van alle gebieden waar geteld is. Van al deze gebieden kan worden uitgegaan dat ze een link hebben met het Centraal Station. Op deze locaties wordt gesteld om van het station gebruik te maken. Er zijn in totaal 37 locaties geïnventariseerd waar fietsen geplaatst worden. Op 14 van deze locaties zijn geen rekken beschikbaar.

Gemiddeld stonden er doordeweeks **9046** fietsen. Hiervan stonden **6384** geparkeerd in een rek. Daarnaast stonden er **1405** buiten de rekken op plekken waar het toegestaan is om je fiets te parkeren. **1257** fietsen stonden op plekken waar het niet toegestaan is. Bij de berekening van de fietsparkeerdruk wordt gekeken naar de stallingcapaciteit. Elk aantal boven deze capaciteit draagt bij aan een druk van meer dan 100%. In de praktijk betekent dit dat vrijwel alle fietsen die niet in een rek staan zorgen voor een druk boven de 100%.

	Doordeweeks, 09:30 – 11:30	maandagavond, 19:30 – 21:30	Vrijdagnacht, 01:00 – 03:00	Zaterdag, 11:00 – 13:00
Gebied A	136%	111%	103%	131%
Gebied B	160%	120%	122%	181%
Gebied C	121%	102%	95%	117%
Gebied D	110%	74%	70%	90%
Gebied E	197%	192%	geen tellingen	194%
Gebied F	128%	93%	geen tellingen	104%
Gemiddeld	130%	103%	95%	123%

Op doordeweekse dagen is er 's ochtends rond het Centraal Station een gemiddelde fietsparkeerdruk van 130%. De hoogste gemiddelde parkeerdruk per gebied is gemeten bij de aankomst van de pont bij de Buikslotermeerweg (gebied E, 197%). Hier stonden echter gemiddeld slechts 308 fietsen, ongeveer 3% van het totale aantal geparkeerde fietsen.

In gebied A staat het grootste aantal overdag¹ geparkeerde fietsen: gemiddeld 5252. In een gebied waar overdag ongeveer 58% van alle geparkeerde fietsen staan, is de fietsparkeerdruk gemiddeld 136%. Ook gebieden B (160%), C (121%), D (110%) en F (128%) hebben een gemiddelde fietsparkeerdruk boven de 100%.

Op maandagavond bedraagt de fietsparkeerdruk 103%. Dit is een stuk lager dan de druk in de ochtend maar wel opvallend hoog. Er kan worden aangenomen dat vrijwel alle uitgaande forensen dan inmiddels terug zijn gekomen naar Amsterdam en hun fiets weer hebben meegenomen. Waarschijnlijk zijn de beschikbaar gekomen plaatsen weer ingenomen door de inkomende forensen die in Amsterdam werken maar daarbuiten wonen en bij het Centraal Station een fiets hebben staan.

De totale fietsparkeerdruk op vrijdagnacht is 95%. Op zaterdag van 11:00 – 13:00 is de druk 123%.

3 Voorzijde West

De fietsflat valt binnen gebied A dat wordt begrensd door de brug bij de westertoegang van het station, de Prins Hendrikkade, de westkant van de westelijke onderdoorgang en de De Ruyterkade. In de fietsflat staat 59% van de in dit gebied geparkeerde fietsen.

Op verzoek van DIVV is de dienst Stadstoezicht half augustus 2008 begonnen met het handhaven op de fietsflat om fietsen te verwijderen die te lang gestald stonden, hinderlijk buiten de rekken waren geplaatst of niet meer fietsbaar waren. In de fietsflat stonden half augustus ruim 3800 fietsen. In augustus en september zijn vervolgens ruim 700 fietsen verwijderd. De laatste fietsen zijn op maandag 22 september verwijderd. Op maandag 6 oktober stonden er 3196 fietsen op de fietsflat. In die twee weken zijn er dus ongeveer 100 fietsen bijgeplaatst.

In de maand september zijn in totaal 507 fietsen verwijderd uit de fietsflat. Hiervan stonden er 473 foutief gestald. Verder waren er 67 fietsen gestickerd waarvan vermoed werd dat deze langer dan de toegestane 28 dagen op de fietsflat stonden. Van deze 67 fietsen zijn er uiteindelijk 34 verwijderd. De andere fietsen zijn of door de eigenaren meegenomen of de stickers zijn verwijderd. Bij de doordeweekse tellingen in de fietsflat zijn er gemiddeld 3116 fietsen geteld. Van alle fietsen die in de fietsflat gestald stonden kon 16% worden verwijderd.

¹

Aangezien er vrijdagnacht niet is geteld aan de noordzijde van het IJ zijn niet alle gegevens van deze dag bruikbaar.

Als het aantal verwijderde fietsen in september kenmerkend is voor het aantal verkeerd of te lang geparkeerde fietsen per maand, en deze iedere maand worden verwijderd, neemt de gemiddelde parkeerdruk in de fietsflat af van 115% tot 97%.

De fietsflat, die 41% van de totale capaciteit aan de zuidzijde van het IJ vertegenwoordigt, zou hiermee voldoen aan de huidige vraag. Hierbij moet wel worden vermeld dat meer beschikbare ruimte in de fietsflat (en andere stallingen) kan leiden tot een grotere vraag. Wanneer bekend wordt dat er meer ruimte beschikbaar is, kan het zijn dat meer mensen er voor kiezen om met de fiets naar het station te gaan.

Stadstoezicht heeft aangegeven dat er na de handhavingsactie nog steeds foutief of te lang geparkeerde fietsen staan. Deze zorgen echter voor geringe overlast en zijn bij deze actie niet verwijderd. Als er strenger gehandhaafd wordt, is het mogelijk om nog meer ruimte vrij te maken.

Gebied A	Doordeweeks, 09:30 – 11:30
Capaciteit	3862
Fiets in rek of nietje	3862
Fiets bij rekken	969
Niet gefaciliteerd	421
Gestalde fietsen	5252
Fietsparkeerdruk	136%

De fietsparkeerdruk in de fietsflat is momenteel 115%. In het gehele gebied is de gemiddelde doordeweekse fietsparkeerdruk echter hoger (136%). Vooral in en bij de rekken vóór de fietsflat is de druk hoog (208%).

4 Voorzijde Centraal

In gebied B recht voor het Centraal Station wordt weinig mogelijkheid geboden om een fiets te parkeren. Dit komt mede door de grote voetgangersstromen en de bouwterreinen van de Noord-Zuidlijn. In totaal is er stallingruimte voor 298 fietsen. Nu staan daar nog eens 90 fietsen in de buurt op plekken waar dit toegestaan is en ook ongeveer 90 fietsen waar het verboden is. De fietsparkeerdruk komt hiermee op 160%. Op vrijdagnacht neemt deze druk af tot 122% om op zaterdagochtend weer toe nemen tot 182%.

Gebied B	Doordeweeks, 09:30 – 11:30
Capaciteit	298
Fiets in rek of nietje	298
Fiets bij rekken	90
Niet gefaciliteerd	89
Gestalde fietsen	477
Fietsparkeerdruk	160%

5 Voorzijde Oost

Gebied C bestrijkt een gebied van de oostkant van het Stationsgebouw tot aan de Oosterdoksdiijk en van de Prins Hendrikkade tot aan het IJ. In dit gebied zijn 10 plekken gelokaliseerd waar fietsen worden gestald. Zeven van deze plekken zijn voorzien van fietsrekken, op de andere drie plaatsen worden fietsen buiten de rekken gestald. Op de Oosterdoksdiijk, onder de sporen en aan de Noordzijde van de sporen is de bezettingsgraad op de meeste plekken rond de 50%. Dichter bij het station staan daarentegen zoveel fietsen dat de gemiddelde fietsparkeerdruk 121% is.

Gebied C	Doordeweeks, 09:30 – 11:30
Capaciteit	902
Fiets in rek of nietje	570
Fiets bij rekken	58
Niet gefaciliteerd	467
Gestalde fietsen	1094
Fietsparkeerdruk	121%

6 Achterzijde

In gebied D aan de IJ-zijde van het Centraal Station (vnl. fietsplatform en fietsrekkenboot) staan na de fietsflat e.o. de meeste fietsen. Hier staan overdag gemiddeld 19% van alle geparkeerde fietsen rondom het Centraal Station. De fietsparkeerdruk is hier doordeweeks 110%, maandagavond 74%, vrijdagochtend 70% en op zaterdag 90%.

Opvallend is het grote verschil tussen de fietsparkeerdruk van het Fietsplatform aan de westzijde in het IJ en de Fietsrekkenboot recht achter het CS. Gekeken naar het gemiddelde (doordeweeks, 's nachts en in het weekend) van beide stallingen dan blijkt het platform (capaciteit van 1116, gemiddelde bezetting: 946) een fietsparkeerdruk te hebben van 'slechts' 85%. De fietsrekkenboot (capaciteit van 370, gemiddelde bezetting: 562) kampt met een fietsparkeerdruk van 152%. De reden voor dit grote verschil is vrijwel zeker de centrale ligging van de fietsrekkenboot recht achter de westelijke uitgang van het Centraal Station.

Gebied D	Doordeweeks, 09:30 – 11:30
Capaciteit	1600
Fiets in rek of nietje	1377
Fiets bij rekken	192
Niet gefaciliteerd	191
Gestalde fietsen	1759
Fietsparkeerdruk	110%

7 Noordzijde IJ

Aan de noordzijde van het IJ is op twee locaties geteld; bij de aanlegplaatsen van de Buiksloterwegveer (gebied E) en de Adelaarswegveer (gebied F). Bij gebied E staan er doordeweeks bijna twee keer zoveel fietsen geparkeerd als dat er plaatsen beschikbaar zijn. Er is een aanbod van 308 fietsen, waarvan 224 in of bij de rekken staat.

In gebied F staan slechts 157 fietsen geparkeerd, 35 meer dan er aan plaatsen beschikbaar is. Op zaterdag blijft de druk net zo hoog in gebied E. In gebied F neemt het aantal fietsen af zodat het aantal rekken bijna toereikend is.

	Gebied E Doordeweeks, 09:30 – 11:30	Gebied F Doordeweeks, 09:30 – 11:30
Capaciteit	156	122
Fiets in rek of nietje	156	122
Fiets bij rekken	68	29
Niet gefaciliteerd	84	6
Gestalde fietsen	308	157
Fietsparkeerdruk	197%	128%

8 Bewaakte stallingen

In de tellingen zijn de bewaakte stallingen van het Centraal Station niet meegenomen. Van deze stallingen is wel bekend dat ook zij vrijwel geen capaciteit meer over hebben. Gekeken naar het jaarlijks gemiddelde hebben deze twee stallingen een fietsparkeerdruk van 106% en 100%. De bewaakte stalling aan de oostzijde heeft een capaciteit van 1200, terwijl het jaarlijkse gemiddelde 1277 geparkeerde fietsen geparkeerd is. In de stalling aan de westzijde van het station staan gemiddeld 865 fietsen waar de capaciteit 863 fietsen is.

Bij deze gestalde fietsen zijn 15% OV-fietsen en 15% fietsen bestemd voor verhuur meegenomen in de berekening van het totaal. Aangezien deze fietsen vrij veel verhuurd worden, zijn ze vaak niet in de stalling en kan deze een capaciteit van meer dan 100% hebben.

9 Conclusie

In het gehele gebied rondom het Centraal Station is sprake van een grote fietsparkeerdruk. Deze druk is voornamelijk 's ochtends op doordeweekse dagen erg hoog, maar ook op andere momenten is de druk vaak hoger dan 100%.

De handhavingsactie in de fietsflat heeft er voor gezorgd dat veel kapotte, foutief- en/of te lang gestalde fietsen verwijderd konden worden verwijderd. Het is mogelijk dat een structureel en gerichte handhaving kan zorgen voor meer ruimte in alle gebieden rondom het station. De beschikbaar gekomen capaciteit kan weer worden opgevuld door de zgn. verborgen vraag van mensen die dan wel per fiets naar het Centraal Station gaan.